

ресурс] : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 21 черв. 2017 р. – Київ : КНЕУ, 2017. – С. 108–113.

3. Азізова К. М. Система контролінгу капіталу підприємства/ К. М. Азізова //Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. Серія: Економічні науки. – Чернівці : Книги – XXI, 2010. – №1 (37). – С. 75–83.

УДК 351.712.4 + 657.6

Тарасюк М.В.

д. е. н., професор, професор кафедри фінансів

Київський національний торговельно-економічний університет

Фінансовий контролінг на підприємствах державного сектору економіки

Важливим елементом державного сектору економіки, який відіграє важливу роль у забезпеченні розвитку економіки у стратегічній перспективі та безпеки держави, є державні підприємства та організації. У 2017 році, за даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, державний сектор економіки складав 9,4 %, забезпечуючи при цьому формування 8,6 % чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Слід зазначити, що в державному секторі сконцентровано 16,9 % середньої вартості необоротних та оборотних активів та зайнято 13,2 % середньої кількості працівників. У першому кварталі 2018 року реально працювали 1 620 суб'єктів господарювання державного сектору і лише 941 суб'єкт, або 58 %, був прибутковим. Вказані показники свідчать про наявність значного потенціалу підприємств та організацій державного сектору у забезпеченні сталого економічного розвитку, а також у формуванні додаткових джерел бюджетних ресурсів.

Для забезпечення ефективного використання права власності на підприємства та організації з боку держави необхідне запровадження та активне

використання сучасних інструментів управління, найперспективнішим з яких є фінансовий контролінг, який слід визначити як підсистему управління, що забезпечує досягнення місії та системи цілей підприємства, а отже виконання завдань, визначених власником суб'єктів державного сектору, ефективно виконання функцій держави, здійснення яких покладається на підприємства.

Запровадження фінансового контролінгу, який охоплює усі напрями діяльності, бізнес-процеси та бізнес-об'єкти, дозволяє здійснювати ефективно управління суб'єктом державного сектору не тільки в режимі реального часу, а й у його майбутній діяльності, а також сприяє розвитку комунікацій на підприємстві завдяки створенню відповідної системи інформаційного забезпечення, сервісній підтримці реалізації усіх управлінських функцій, вивченню та розповсюдженню позитивного досвіду управління, дослідженню і синтезу передових теоретичних наукових напрацювань у сфері менеджменту, маркетингу, економіки, фінансів, аналізу, логістики, інвестицій, інновацій тощо; моніторингу ключових показників діяльності підприємства, яка здатна до адаптування, саморозвитку та самовдосконалення. З цією метою слід забезпечити пряме підпорядкуванням служби фінансового контролінгу органу державної влади, уповноваженому здійснювати управління підприємствами та організаціями державного сектору і незалежністю від керівників нижчих рівнів

В державі, для ефективного управління підприємствами, що діють на основі лише державної власності або суб'єктів господарювання, державна частка у статутному фонді яких перевищує п'ятдесят відсотків чи становить величину, яка забезпечує державі право вирішального впливу на їх господарську діяльність, слід створити багаторівневу незалежну державну службу контролінгу, яка буде представлена у вигляді відповідних підрозділів Кабінету Міністрів України, міністерств, інших органів влади та організацій щодо суб'єктів господарювання.

Враховуючи вимоги Закону України «Про управління об'єктами державної власності» від 21 вересня 2006 року № 185-V управління об'єктами державної власності – це здійснення Кабінетом Міністрів України та

уповноваженими ним органами, іншими суб'єктами, визначеними цим Законом, повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об'єктів, пов'язаних з володінням, користуванням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб. Суб'єктами управління об'єктами державної власності є: Кабінет Міністрів України; Фонд державного майна України; міністерства та інші органи виконавчої влади; органи, які здійснюють управління державним майном відповідно до повноважень, визначених окремими законами; державні господарські об'єднання, державні холдингові компанії, інші державні господарські організації; юридичні та фізичні особи, які виконують функції з управління корпоративними правами держави; Національна академія наук України, галузеві академії наук. Таким чином, зазначений нормативний акт закладає підстави для створення спеціальних управлінських органів на державних підприємствах, таких як централізована служба фінансового контролінгу здатна представляти інтереси держави та забезпечувати ефективність діяльності.

При створенні державної централізованої служби фінансового контролінгу слід враховувати такі ключові моменти:

фінансовий контролінг є підсистемою управління;

безпосередньо не виконує функцій управління;

координує усі функції та процеси управління;

не призводить до внутрішніх конфліктів в управлінні;

координує управління на усіх рівнях, функціональних напрямках та в організаційних структурах, тобто полягає в координації, інформаційній, аналітичній, методичній та інструментальній підтримці ключових аспектів, функцій, функціональних напрямів, організаційних структур управління та у підвищенні ефективності механізму управління.

Таким чином, задля забезпечення ефективності управління підприємствами державного сектору економіки слід створити державну централізовану службу фінансового контролінгу, яка буде здатна представляти

в органах управління інтереси держави як власника та забезпечувати підтримку управлінського процесу на усіх рівнях.

УДК 330.142.222

Frolov S.

Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Finance of Business Entities and Insurance, University of Customs and Finance, Ukraine

Kuznichenko Y.

Graduate student, Chief Expert of the Methodology Department, National Bank of Ukraine, Ukraine

Kuznichenko P.

Student of the Academy of Finance and Business Vistula, Warsaw

Analysis of approaches to the Bank's loan portfolio segmentation by types of debtors

Integration of the Ukrainian banking system into the world banking community, the need for ensuring the banking system reliability and prevented capital losses require the further approximation of methodological approaches to credit risk assessment to the Basel Committee on Banking Supervision principles and recommendations [1,2,3], Regulation of the European Parliament and the Council [4], as an integral component of implementing the Ukraine-EU Association Agreement ratified by the Law of Ukraine.

The proper implementation of debtors' solvency assessment models by Ukrainian banks to calculate their default probability (PD), which is in the line with an advanced international practice, will allow the banks to get close to their IRB approach (internal ratings approach) to calculate regulatory capital adequacy requirements.

In Ukrainian banking, the use and calculation of loss parameters such as probability of debtor defaults (PD), loss given default (LGD) and exposure at risk (EAD) for assessing credit risk in active banking operations are subject to regulation by the National Bank of Ukraine [5].